

ligt. Jeg mener saaledes, at der er al Grund til, at man intetsteds har 3 Kirker under een Præst, og hvad de store Menigheder angaaer, er der desuden det finansielle Hensyn at tage, at man, ved at stille disse Sogne fra hinanden, lettere vil kunne lade Begyndelsesgagerne være ligelige, om ogsaa Sognene vedblive at være af forskjellig Størrelse. Den ærede Forslagsstiller fremhævede, at man ikke ved Udskæft vilde affkaffe Tilløbelsen for Præsterne til at modtage frivillige Gaver, men hvad er da naturligere end at vente, at en Mand, som kommer ind i et Embede med en talrig Menighed, hvor der er mange Forretninger at foretage, vil, naar han er, saaledes som han bør være, modtage Vederlag for sin Uleilighed i de enkelte Tilfælde og derved faae Godtgjørelse for det Meeraarbejde, han har i Sammenligning med Præster i andre mindre Menigheder? Det forekommer mig derfor, at man bør opretholde det System ganske reent, at Begyndelsesgagerne bør være lille. — Spørgsmaalet om Gagernes Størrelse maa ganske vist komme for senere, og jeg skal ogsaa blot her i Almindelighed bemærke, at det forekommer mig, at Begyndelsesgagerne bør være mindre. Om hvorvidt den højeste Gage ogsaa skal være det, vil jeg foreløbig ikke udtale mig, men jeg skal dog bemærke, at naar en Mand med Nydelser af Bolig og den Præstegaardsjord, der bliver tilbage ved Kaldet, har en Indtægt af omtrent 3000 Rd. om Aaret, maa det for en Mand i den Stilling være en passende og tilstrækkelig Løn, endog en saa tilstrækkelig, at et andet Forhold, som jeg skal tillade mig at omtale, og et Princip, som jeg mener bør slaas fast ved denne Lov, kunne blive gennemførte. Jeg mener nemlig, at Præsterne selv maae kunne pensionere sig af deres Gage, naar de faae en saadan Begyndelsesgage, at de ikke strax blive forarmede i deres Stilling; men jeg skal ikke nu nærmere gaae ind herpaa, jeg vil blot antyde, at jeg i sin Tid vil foreslaae, at Begyndelsesgagen bliver noget lavere.

Jeg kommer nu til det Punkt, som jeg allerede kortelig har nævnt, nemlig Pensioneringen. Jeg kan finde mig i, at man, skjøndt det ikke er ganske rigtigt, vedbliver at have den Bestemmelse, at en Præst er forpligtet til

at staae sin Hustru en Overlevelsesrente. Det forekommer mig, at det er besynderligt, at man skal tage slige Forholdsregler ligeoverfor Embedsmænd; alle vi Andre maae Enhver for sig sørge for os og vor Familie, og det er besynderligt, at Embedsmændene i saa Henseende skulle være mindre myndige, mindre raadige over deres Familieforhold; men dette vil jeg dog lade staae hen, thi det koster ikke Staten Noget. Hvad derimod Pensioneringen angaaer, forekommer det mig, at vi, naar nu denne Udvælgning af Embedslønningen bliver foretaget, og der bliver taget saadanne passende Hensyn, at enhver Mand til enhver Tid kan have et anstændigt Vederlag for sin Gjerning, skulle lade ham selv sørge for sine gamle Dage, lade ham selv lægge Noget op. Det er bekendt nok, at vi have en Anstalt her i Landet, hvor dette med Lethed lader sig gjøre ved smaa aarlige Indskud, som kunne forstørres, efterhaanden som man faaer bedre Raad dertil, og derfor skal det efter min Mening ikke her i Lovens Slaas fast, at vi skulle give nogen Pension, naar vi overhovedet skulle komme til en Omordning af vort Pensionsvæsen. Jeg kan vel tænke mig, at der i visse Tilfælde burde gives Pension, skjøndt Staten ikke havde nogen Forpligtelse dertil, men saadanne ganske særegne Tilfælde kunne vi ganske roligt overlade til Regjeringen og enhver Tids Folkerepresentation. Skulde der altsaa være et enkelt Medlem af Geistligheden, som Omstændighederne havde sat i en saadan Stilling, at han ikke havde været istand til tilstrækkeligt at sørge for sig selv, vilde det, naar et saadant Tilfælde forelaa, være Tid at fremkomme med et Pensionsforslag, og jeg seer derfor aldeles ikke, at der kan være nogen Fare ved at bortkaste Pensioneringen som almindelig Lovregel. — Med Hensyn til Lovens Rjerne skal jeg indskrænke mig til disse faa Bemærkninger, men i formel Henseende vil jeg dog tillade mig at ytre, at det vilde forekomme mig hensigtsmæssigt, om man skjelne mellem de 2 Elementer, der findes i Loven, nemlig det, der skal være en vedblivende Lov for en ubestemt Fremtid, og det, som kun angaaer Overgangstiden. Det forekommer mig altid rigtigere, at dette sættes i Slutningen af Loven som midlertidige Bestem-